

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NUTARIMO „DĖL VILNIAUS
METROPOLITENO PROJEKTO“ PROJEKTO NR. XIIIIP-4688

2020 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2020 m. lapkričio 5 d. sprendimo Nr. SV-S-1688 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 4 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Vilniaus metropolitenų projekto“ projektui Nr. XIIIIP-4688 (toliau – Projektas Nr. XIIIIP-4688) dėl šių priežasčių:

1. Projekto Nr. XIIIIP-4688 preambulėje nurodyta priežastis, paskatinusi šio projekto 1 straipsnyje siūlomo sprendimo <...> *Pripažinti Vilniaus metropolitenų projektą ypatingos valstybinės svarbos projektu* <...> priėmimą, t. y. pritarimas <...> *Vilniaus gyventojų ir jiems atstovaujančių Lietuvos Respublikos Seimo narių prašymui valstybės vardu išreikšti Vilniaus metropolitenų projektui politinę svarbą* <...>, yra nepakankama tam, kad Seimas priimtų sprendimą dėl Vilniaus metropolitenų projekto pripažinimo valstybei svarbiu projektu.

Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 33 punktą keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas priskirtinas savarankiškajai savivaldybių funkcijai, todėl siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinto vietos savivaldos savarankiškumo atliekant įstatymuose nustatytas funkcijas principo įgyvendinimą, Lietuvos Respublikos metropolitenų įgyvendinimo įstatyme (toliau – Metropolitenų įstatymas) nustatytas specialusis teisinis reguliavimas dėl metropolitenų sistemos projekto įgyvendinimo ir, be kita ko, Metropolitenų įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi suteikti įgaliojimai savivaldybės institucijoms, priėmusioms sprendimą dėl metropolitenų poreikio, inicijuoti metropolitenų projekto pripažinimą ypatingos valstybinės svarbos arba valstybei svarbiu ekonominiu projektu.

Atsižvelgiant į tai, kad pagal Metropolitenų įstatymo 4 straipsnio 2 dalį savivaldybės sprendimas dėl metropolitenų poreikio yra būtina sąlyga Lietuvos Respublikos Seimui pripažįstant konkrečioje savivaldybės teritorijoje numatomą įgyvendinti metropolitenų projektą ypatingos valstybinės svarbos projektu, Projekto Nr. XIIIIP-4688 1 straipsnyje siūlomą sprendimą dėl Vilniaus metropolitenų projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu Seimas galėtų priimti tik tuo atveju, jeigu Vilniaus miesto savivaldybės administracija, priėmusi sprendimą dėl Vilniaus metropolitenų poreikio, inicijuotų Vilniaus metropolitenų projekto pripažinimą ypatingos valstybinės svarbos projektu.

2. Seimas, priimdamas Metropolitenų įstatymą, apsisprendė dėl vietos savivaldos institucijų, Seimo ir Vyriausybės vaidmens įgyvendinant metropolitenų projektus: Metropolitenų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad <...> *savivaldybės, nusprendusios įgyvendinti metropolitenų projektą, yra atsakingos už šio projekto įgyvendinimo organizavimą ir kontrolę*; Metropolitenų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad <...> *sprendimą dėl tokio projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos arba valstybei svarbiu ekonominiu projektu įstatymų nustatyta tvarka priima Lietuvos Respublikos Seimas arba Vyriausybė*; Metropolitenų įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad <...> *be Seimo sutikimo projektui įgyvendinti neskiriamos valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšos, gautos bendra tvarka. Vyriausybė arba jos įgaliota*

institucija gali dalyvauti projekte, suteikdama žemę ir žemės ertmes metropoliteno transporto infrastruktūrai įrengti.

Atsižvelgiant į tai, Projekto Nr. XIIP-4688 2 straipsnyje formuojamas pasiūlymas Vyriausybei pradėti Vilniaus metropoliteno projekto įgyvendinimo organizavimą, prieštarauja Metropolitenio įstatyme nustatytai metropoliteno projekto organizavimo tvarkai, pažeidžia Konstitucijoje įtvirtintą vietos savivaldos savarankiškumo atliekant įstatymuose nustatytas funkcijas principą, nes paneigia Metropolitenio įstatyme nustatytą teisę savivaldybės institucijoms savarankiškai spręsti dėl metropoliteno projekto įgyvendinimo atitinkamos savivaldybės teritorijoje poreikio.

Be to, Projekto Nr. XIIP-4688 2 straipsnyje siūloma formuluotė suponuoja Seimo norminio pobūdžio pavedimą Vyriausybei atlikti tam tikrus konkrečius veiksmus, t. y. siūloma Vyriausybei nesilaikyti imperatyvių Metropolitenio įstatymo nuostatų dėl metropoliteno projekto organizavimo ir jas pažeisti. Toks siūlomo teisinio reguliavimo pobūdis neatitinka konstitucinio teisinės valstybės principo ir iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos, kadangi Seimo nutarimu kaip įstatymo įgyvendinamuoju teisės aktu gali būti realizuojamos įstatymo normos, tačiau poįstatyminis teisės aktas negali pakeisti paties įstatymo, poįstatyminiai teisės aktai negali prieštarauti įstatymams (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2011 m. rugsėjo 28 d. ir kt. nutarimai).

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras